

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ
20 OCAK 2025

Ekonomide Son Geliřmeler

03 DÜNYA EKONOMİK FORUMU: İşLERİN GELECEĞİ RAPORU 2025

06 UNCTAD: KÜRESEL EKONOMİK DURUM VE BEKLENTİLER

08 FT: AVRUPA EKONOMİSİ

09 ÖDEMELER DENGESİ

13 TİCARET SATIş HACİM ENDEKSİ

15 HİZMET ÜRETİM ENDEKSİ

17 İNşAAT ÜRETİM ENDEKSİ

18 CİRO ENDEKSLERİ

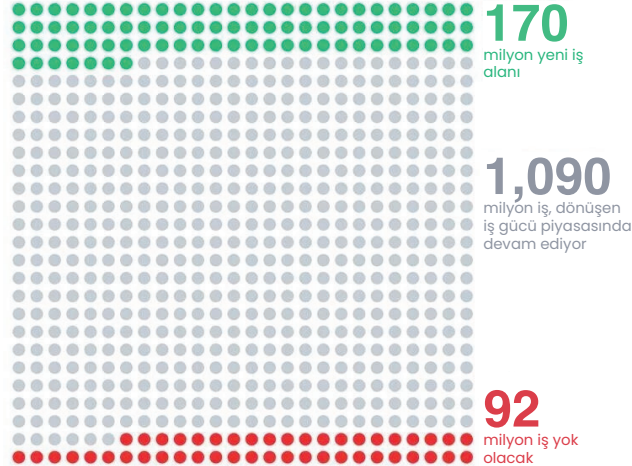
20 KONUT FİYAT ENDEKSİ

22 ÜCRETLİ ÇALIşAN İSTATİSTİKLERİ

“Teknolojik Dönüşümün Etkisi: Yeni İş Alanları Doğuyor”

Dünya Ekonomik Forumu'nun yayımladığı "İşlerin Geleceği Raporu 2025", iş gücü piyasasında büyük değişimlerin yaşanacağını öngörüyor. Rapora göre önümüzdeki beş yıl içinde dünya genelinde 1,2 milyar kayıtlı işin %22'sine denk gelen 170 milyon yeni iş alanı oluşturulması, 92 milyon işin ise ortadan kalkması bekleniyor. Başka bir deyişle %7 oranında bir artışla net olarak 78 milyon yeni istihdam ortaya çıkacak. Bu veriler iş gücü piyasasında ciddi bir yapısal bir dönüşümü ifade ediyor.

2030 Yılına Kadar Küresel İstihdam Değişimi

Kaynak: World Economic Forum-Future of Jobs and Report 2025.

“Azalan Meslekler ve Beceri Dönüşümü”

Rapora göre 2030 yılına kadar tarım işçileri, teslimat sürücülere, yazılım geliştiricileri, inşaat ustaları ve hemşirelik gibi meslekler hızla gelişirken; kasiyerler, yönetici asistanları, temizlik personeli ve banka gişe memurları gibi meslekler değer kaybedecekler. Bu değişim, teknolojik dönüşüm ve otomasyonun etkisiyle şekillenirken mevcut becerilerin %39'unun 2025-2030 yılları arasında dönüşeceği ve analitik düşünme, teknoloji okuryazarlığı ve esneklik gibi yetkinliklerin giderek daha da önemli hale geleceği belirtiliyor.

Türkiye'ye ilişkin beklentilere yer verilen raporda, dijitalleşmenin hız kazanmasıyla ülke iş gücü piyasasında dönüşümler yaşanacağı ifade ediliyor. Robotik mühendisleri, yenilenebilir enerji uzmanları ve otonom araç teknolojileri uzmanları önümüzdeki yıllarda öne çıkan meslekler arasında yer alacak. Aynı zamanda işverenler Türkiye'de 2030 itibarıyla mevcuttaki becerilerin %44'ünün akamete uğrayacağını öngörüyor. Bu oran, küresel ortalama olan %39'dan daha yüksek düzeyde.

2030 Yılına Kadar Hızla Gelişen ve Değerini Kaybetmeye Başlayacak Meslekler

↑ Çalışan Sayısına Göre En Yüksek Artış Yaşayacak İş Kolları	↓ Çalışan Sayısına Göre En Fazla İrtifa Kaybı Yaşayacak İş Kolları
1 Tarım işçileri ve diğer tarımsal çalışanlar	1 Kasiyerler ve gişe memurları
2 Hafif kamyon veya teslimat hizmeti sürücülere	2 Yönetici asistanları ve sekreterler
3 Yazılım ve uygulama geliştiricileri	3 Bina bakıcıları, temizlikçiler ve hizmetçiler
4 İnşaat ile ilgili ticaret çalışanları	4 Malzeme kayıt ve stok tutma görevlileri
5 Mağaza satış görevlileri	5 Baskı ve ilgili ticaret çalışanları
6 Gıda işleme ve ilgili ticaret çalışanları	6 Muhasebe, defter tutma ve bordro memurları
7 Araç, minibus ve motosiklet sürücülere	7 Muhasebeciler ve denetçiler
8 Hemşirelik uzmanları	8 Ulaşım görevlileri ve kondüktörler
9 Gıda ve içecek servis çalışanları	9 Güvenlik görevlileri
10 Genel ve operasyon yöneticileri	10 Banka gişe memurları
11 Sosyal hizmet ve danışmanlık uzmanları	11 Veri giriş memurları
12 Proje yöneticileri	12 Müşteri bilgi ve hizmet görevlileri
13 Üniversite ve yükseköğretim öğretim üyeleri	13 Grafik tasarımcılar
14 Öğretmenler	14 İşletme Hizmetleri ve Yönetim Yöneticileri
15 Kişisel asistanlar	15 Hasar tespit uzmanları, müfettişler ve araştırmacılar

“Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Geleceğin Mesleklerini Şekillendiriyor”

Rapora göre beş yıl içerisinde teknoloji ile ilgili meslekler, oran olarak en hızlı büyüyen iş kolları arasında yer alıyor. Büyük veri uzmanları, fintech mühendisleri, yapay zekâ ve makine öğrenimi uzmanları ile yazılım ve uygulama geliştiricileri bu alanın başlıca meslekleri arasında bulunuyor. Bunun yanı sıra yeşil ve enerji dönüşümüne yönelik meslekler de en hızlı büyüyen işler listesinde dikkat çekiyor. Otonom ve elektrikli araç uzmanları, çevre mühendisleri ve yenilenebilir enerji mühendisleri gibi roller bu dönüşümde ön plana çıkıyor.

2030 Yılına Kadar En Hızlı Büyüyecek Meslekler

- 1 Büyük Veri Uzmanları
- 2 FinTech Mühendisleri
- 3 Yapay Zeka ve Makine Öğrenimi Uzmanları
- 4 Yazılım ve Uygulama Geliştiricileri
- 5 Güvenlik Yönetimi Uzmanları
- 6 Veri Depolama Uzmanları
- 7 Otonom ve Elektrikli Araç Uzmanları
- 8 UI (Kullanıcı Arayüzü) ve UX (Kullanıcı Deneyimi) Tasarımcıları
- 9 Kamyon veya Teslimat Hizmetleri Sürücüleri
- 10 Nesnelerin İnterneti Uzmanları
- 11 Veri Analistleri ve Bilim İnsanları
- 12 Çevre Mühendisleri
- 13 Bilgi Güvenliği Analistleri
- 14 Devops Mühendisleri
- 15 Yenilenebilir Enerji Mühendisleri

“Öngörülere Göre Dünya Ekonomisi 2025’te %2,8; 2026’da ise %2,9 Büyüyecek”

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı’nın (UNCTAD) yayımladığı rapora göre, küresel ekonomik büyümenin 2025 yılında 2024’teki oranla aynı seviyede kalarak %2,8’e ulaşması ve 2026’da %2,9’a yükselmesi öngörülmüyor. Devam eden jeopolitik çatışmalar, ticaret gerginlikleri, borç sorunları ve ortaya çıkan iklim riskleri, küresel ekonomik beklentileri olumsuz etkilemeye devam ediyor. Küresel enflasyon azalma eğiliminde olsa da artan jeopolitik gerginlikler ve iklim şokları enflasyonist baskıları artırma riski taşıyorlar. Durgun küresel büyüme, özellikle düşük gelirli ülkelerde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma çabalarını engelleme tehdidi oluşturuyor. Güçlendirilmiş uluslararası iş birliği, yenilikçi finansman çözümleriyle birlikte genişleyen yatırım boşluklarını kapatmak ve dünya genelinde temiz enerji, altyapı, sağlık hizmetleri ve eğitime yapılan yatırımları artırmak için kritik öneme sahip olmaya devam edecek.

Gelişmekte olan ülkeler ve düşük gelirli birçok ülke, yüksek borç ödeme yükü ve uluslararası finansmana sınırlı erişimle mücadele etmeye devam ediyor. Türkiye’nin ekonomik büyümesinin ise 2024 yılında %3, 2025 yılında %3,1 olması öngörülmüyor. Ayrıca hükümetlerin aşırı kısıtlayıcı mali politikalardan kaçınarak bunun yerine temiz enerji, altyapı ve sağlık ve eğitim gibi kritik sosyal sektörlere yatırım yapmaya odaklanması gerektiği belirtiliyor. Kritik minerallerle ilişkili çevresel, sosyal ve ekonomik risklerin yönetimi için daha güçlü uluslararası iş birliği yapılmasının önemine de vurgu yapılıyor.

Dünya GSYH Oranları (%)

	Değişim Oranı(%)				Değişim Oranı(%)	
	2023	2024	2025	2026	2024	2025
Dünya	2,8	2,8	2,8	2,9	0,1	0,0
Gelişmiş Ekonomiler	4,2	4,1	4,3	4,2	0,1	0,0
Gelişmekte Olan Ekonomiler	4,2	4,1	4,3	4,2	0,0	0,0
En Az Gelişmiş Ekonomiler	4,6	4,1	4,6	5,1	-0,7	-0,7

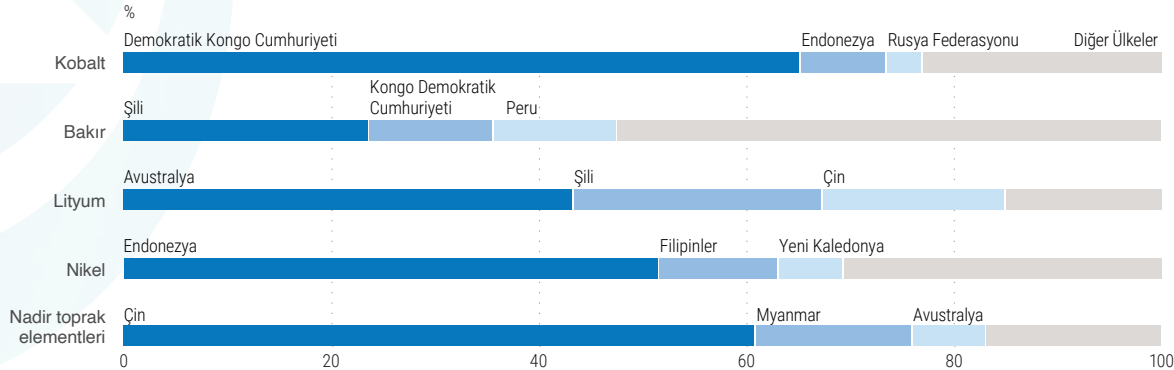
Kaynak: UNCTAD

“Kritik Minerallerin Kullanımı Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinde Önemli Bir Fırsat”

Sürdürülebilir kalkınma için kritik minerallerin potansiyelinin kullanılması, fosil yakıtlara olan bağımlılığın azaltılması ve yenilenebilir enerji teknolojilerinin benimsenmesi gerekiyor. Ancak bu geçiş, temiz enerji teknolojilerinin vazgeçilmez bileşenleri olarak kabul edilen kritik mineraller olarak adlandırılan metal ve minerallerin büyük ölçekli kullanımına bağlı. Kritik mineral rezervlerine sahip gelişmekte olan ülkelerin katma değerden etkisiyle sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada önemli bir fırsat sunmaktadır. Ancak kritik minerallerin keşfi, çıkarılması, işlenmesi ve kullanımı karmaşık ekonomik, sosyal ve çevresel zorlukları da beraberinde getiriyor. Bu kaynakların karmaşık tedarik zincirlerini yönetmek; hükümetlerin ticaret, iklim, sürdürülebilir kalkınma ve enerji güvenliği hedefleri arasındaki karmaşık ilişkileri ve potansiyel çıkar çatışmalarını dikkate almasını gerektiriyor.

2023 yılında Kongo Demokratik Cumhuriyeti küresel kobalt çıkarımının %60'ından, Çin grafitin %80'inden ve nadir toprak elementi çıkarımının %60'ından ve Endonezya ise nikel çıkarımının %50'sinden fazlasını gerçekleştirdi. Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve Kore Cumhuriyeti kritik minerallerin işlenmesi, katot ve anot malzemelerinin imal edilmesi ve pil hücreleri ile elektrikli araçların üretilmesi dahil olmak üzere pil ve elektrikli araç tedarik zincirinin orta ve alt akış segmentlerinde lider konumlara sahip konumdalar.

Kritik Minerallerin Çıkarılmasında Üç Ülkenin Payı, 2023

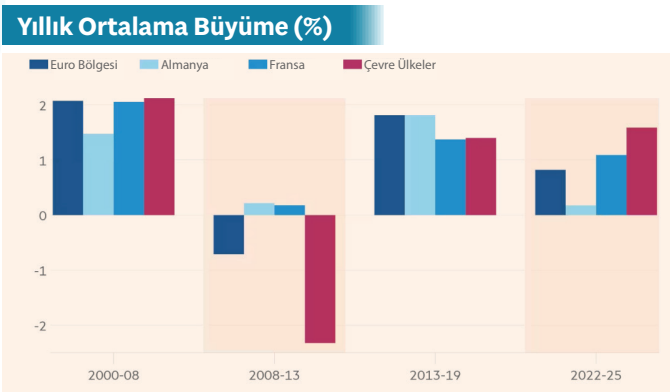
Kaynak: UNCTAD

“Avrupa’da Ekonomik Paradoks: Güney’in Yükselişi, Kuzey’in Durgunluğu”

Avrupa ekonomisi, son yıllarda dikkat çeken ekonomik paradokslarla karşı karşıya kaldı. Kuzey Avrupa’daki duraklama ile Güney Avrupa’nın daha iyi performans göstermesi bu paradokslar içerisinde en göze çarpanı. Avrupa Borç Krizi’nin merkezinde yer alan PIIGS ülkeleri (Portekiz, İtalya, İrlanda, Yunanistan, İspanya), yüksek borçlarıyla “pranga” olarak görülürken bugün bu tablo tersine dönmüş durumda.

Financial Times’ın haberine göre Covid-19 pandemisine kadar geçen 15 yıllık süreçte Alman ekonomisi yılda ortalama %1,5 oranında büyürken Güney Avrupa’daki dört ülkenin büyüme ortalaması %0,3 seviyesinde kalmıştı. Ancak pandeminin ardından Alman ekonomisi teknik bir resesyona girdi ve Almanya Merkez Bankası Bundesbank bu durgunluğun 2025 yılına kadar sürebileceğini belirtti.

Buna karşın İspanya, İtalya, Portekiz ve Yunanistan gibi Güney Avrupa ülkeleri 2020 yılından itibaren yılda ortalama %1,3 oranında bir ekonomik büyümeye ulaştı. Bu büyüme oranları ABD ile kıyaslandığında düşük olsa da bu ülkelerin ekonomik geçmişi göz önüne alındığında önemli bir iyileşme yaşandığı söylenebilir. Nitekim pandemi başlangıcına kıyasla bu dört ülkenin ekonomileri toplamda %6 oranında genişlemiş durumda. Avrupa Birliği Komisyonu’nun 2025 büyüme tahminleri de bu pozitif ayrışmanın devam edeceğine işaret ediyor. İspanya için %2,3, Yunanistan için %2,3, Portekiz için %1,9 ve İtalya için %1 seviyesinde büyüme öngörülüyor.

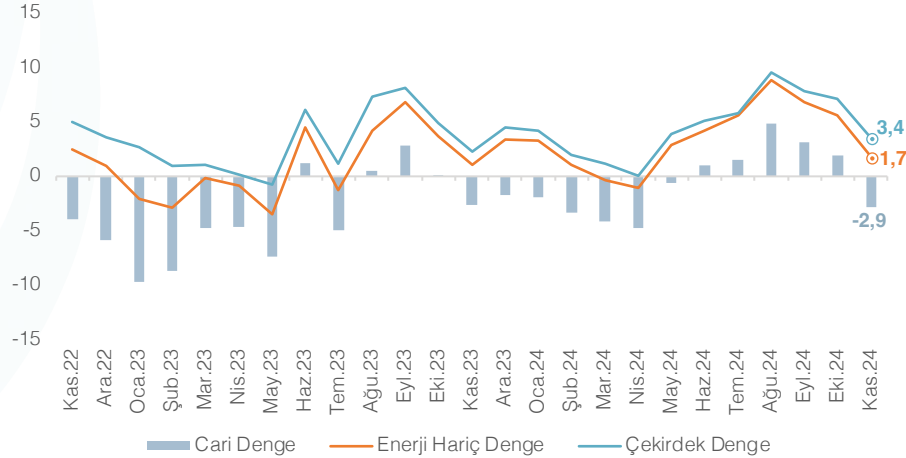

Kaynak: Financial Times, "Reversal of fortunes: Europe's thriving south and stagnant North". 14 Ocak 2025.

“2024 Kasım’da Cari İşlemler Hesabı Yaklaşık 2,9 Milyar Dolar Açık Verdi”

Cari işlemler hesabı kasım ayında 2,9 milyar dolar açık verdi. Enerji hariç cari işlemler hesabı 1,7 milyar dolar fazla verirken altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı 3,4 milyar dolar fazla kaydetti.

Cari Denge, Enerji Hariç Denge ve Çekirdek Denge (milyar dolar)

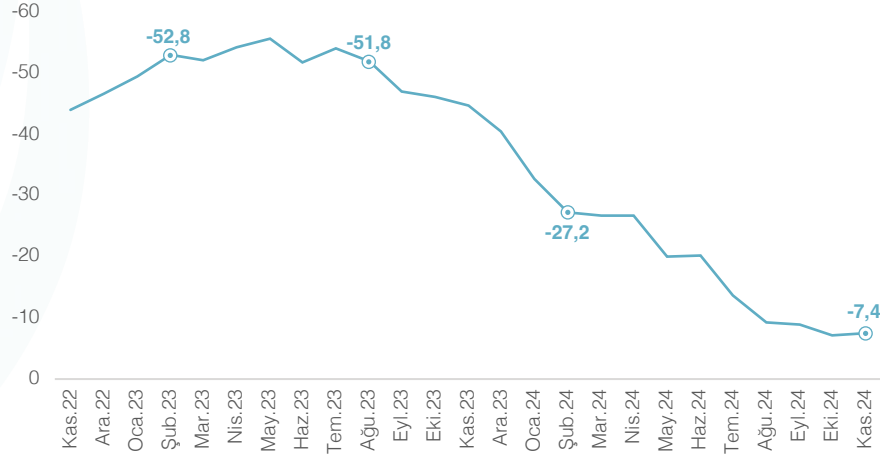

Kaynak: TCMB

“Yıllık Cari Açık 7,4 Milyar Dolar Oldu”

Yıllıklandırılmış cari açık bir önceki aya göre %3,4 artarken bir önceki yılın aynı ayına göre %83,4 oranında azalarak kasım ayında 7,4 milyar seviyesinde gerçekleşti.

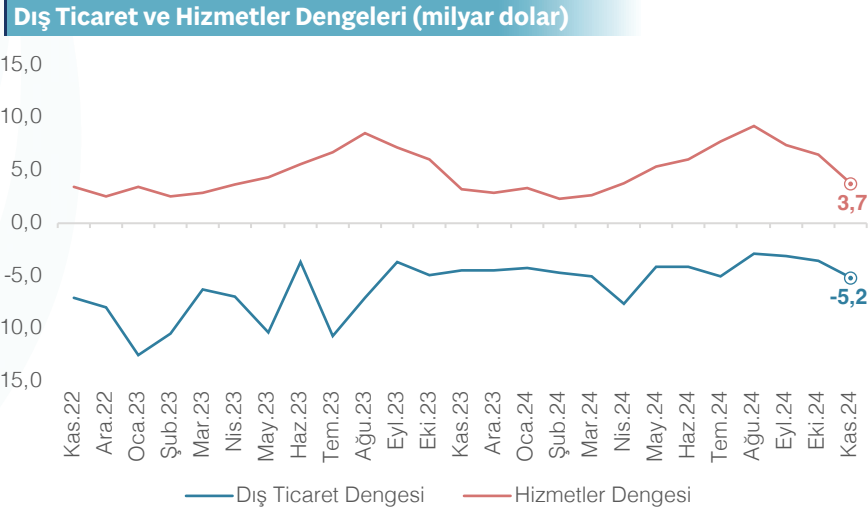
Cari Denge, 12 Aylık Kümülatif (milyar dolar)

Kaynak: TCMB

“Dış Ticaret Açığı Yaklaşık 5,2 Milyar Dolar Seviyesinde Gerçekleşti”

Kasım ayında bir önceki aya göre ihracat %6,2 azalırken ithalat %0,8 oranında artış gösterdi. Bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %2,0 azalarak 21,9 milyar dolar gerçekleşirken ithalat %1,2 oranında artarak 27,1 milyar dolar oldu. Böylece dış ticaret açığı 5,2 milyar dolar değerini aldı. Hizmetler dengesinde ise aylık net gelir bir önceki aya göre %42,2 azalırken bir önceki yılın aynı ayına göre %16,2 oranında artış kaydetti ve 3,7 milyar dolar oldu.

Kaynak: TCMB

“Rezerv Varlıklarda Aylık 1.327 Milyon Dolar Artış”

Kasım ayında doğrudan yatırımlarda 582 milyon dolar, portföy yatırımlarında 1.229 milyon dolar ve diğer yatırımlar kaleminde 3.913 milyon dolar değerinde net giriş gerçekleşti. Böylece finans hesabı 5.724 milyon dolar artış kaydetti. Resmi rezervlerde ise aylık bazda 1.327 milyon dolar net artış gerçekleşirken net hata noksan kalemi 1.527 milyon dolar azaldı.

Ödemeler Dengesi 2023-2024 Yılları Karşılaştırması (milyon dolar)

	Aylık (Kasım)		11 Aylık		Yıllık	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
A-Cari İşlemler Dengesi	-2.871	-2.624	-5.606	-38.673	-7.372	-44.583
a-Dış Ticaret Dengesi	-5.235	-4.475	-50.034	-81.740	-54.574	-89.815
İhracat	21.923	22.372	234.203	228.388	256.814	251.253
İthalat	27.158	26.847	284.237	310.128	311.388	341.068
b-Hizmetler	3.725	3.207	58.038	53.839	60.902	56.351
Birincil Gelir	-1.442	-1.335	-14.026	-11.180	-14.265	-11.738
İkincil Gelir	81	-21	416	408	565	619
c-Diğer	-1.361	-1.356	-13.610	-10.772	-13.700	-11.119
B-Sermaye	1	-14	-117	-196	-125	-203
C-Finans	-5.724	-8.853	-23.558	-45.007	-29.931	-52.156
a-Doğrudan Yatırımlar	-582	-1.044	-3.838	-4.664	-4.211	-5.150
b-Portföy Yatırımları	-1.229	-4.779	-12.412	-5.855	-14.090	-6.611
c-Diğer Yatırımlar	-3.913	-3.030	-7.308	-34.488	-11.630	-40.395
Rezerv Varlıklar	1.327	6.706	2.050	-4.005	4.028	-1.571
Net Hata Noksan	-1.527	491	-15.785	-10.143	-18.406	-8.941

*NOT: Finans hesabında negatif değerler giriş, pozitif değerler çıkış anlamına gelmektedir.

* Tablodaki değerler ödemeler dengesi analitik sunumundan elde edilmiştir.

Kaynak: TCMB

“Ticaret Satış Hacminde Yıllık %8,7 Artış”

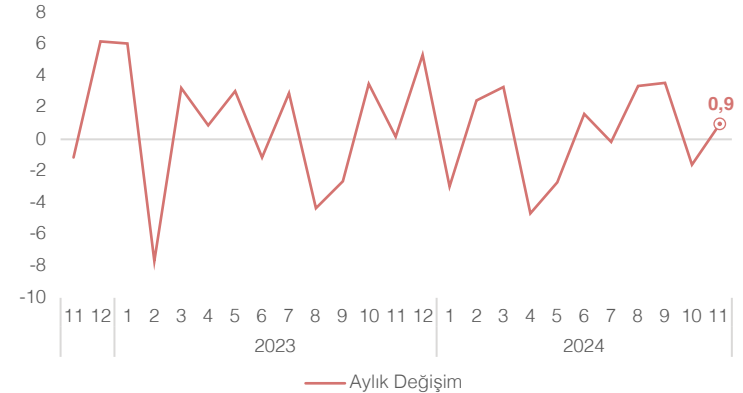
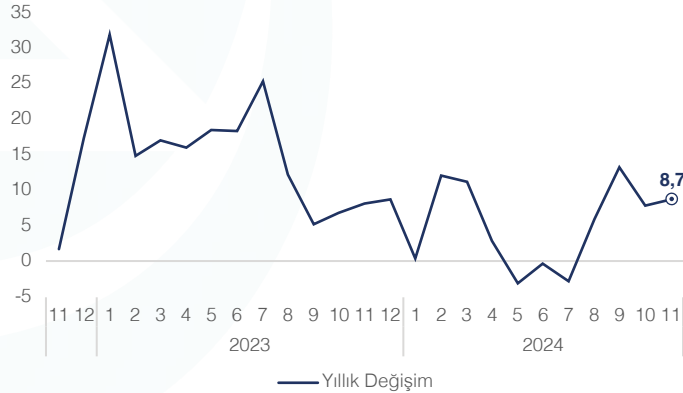
Ticaret satış hacmi kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,7 oranında arttı. Aynı ayda motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı için satış hacminde %10,2, toptan ticaret satış hacminde %5,3, perakende ticaret satış hacminde ise %16,4 artış kaydedildi.

“

Ticaret satış hacim endeksi, ticaret sektöründe faaliyet gösteren farklı tür ve büyüklükteki girişimlerin satış hacimlerini aylık olarak ölçüyor.

”

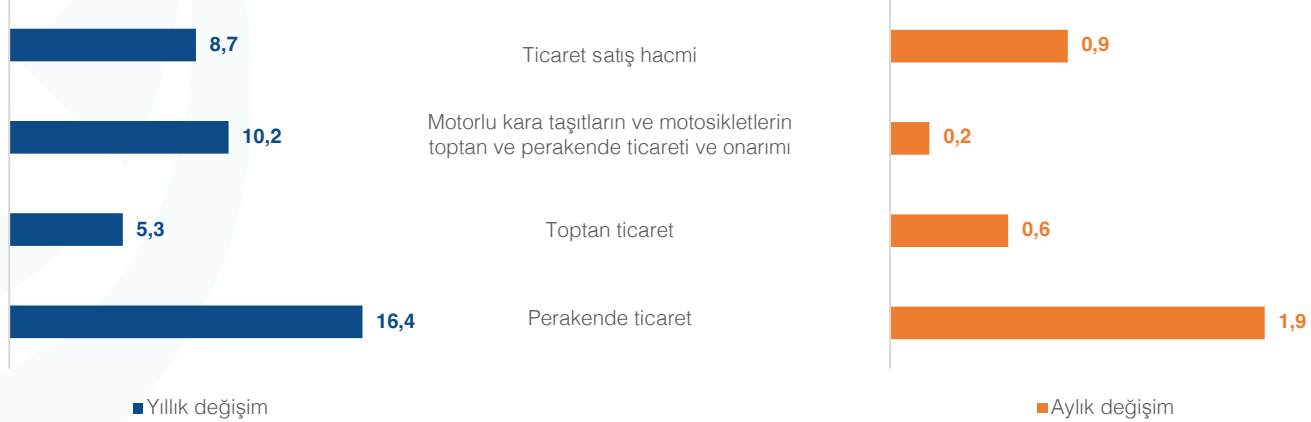
Ticaret Satış Hacmi Yıllık ve Aylık Değişim Oranları (%), Kasım 2024

“Endekste Aylık %0,9 Oranında Artış”

Ticaret satış hacmi endeksinde bir önceki aya göre %0,9 oranında artış kaydedildi. Endeksin alt detaylarına bakıldığında motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı için satış hacminde %0,2 artış görüldü. Toptan ticaret satış hacminde %0,6, perakende ticaret satış hacminde ise %1,9 artış yaşandı.

Ticaret Satış Hacmi Yıllık ve Aylık Değişim Oranları (%), Kasım 2024

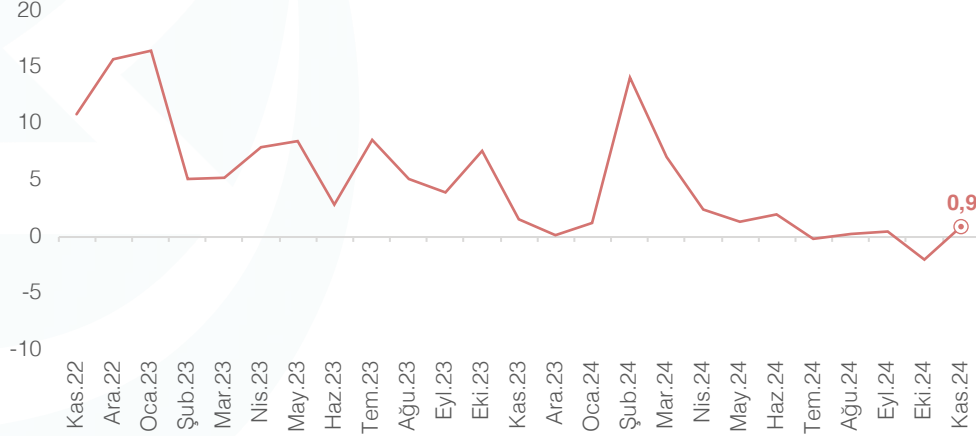

Kaynak: TÜİK

“Hizmet Üretim Endeksinde Yıllık %0,9 Yükseliş”

Hizmet sektörü üretim faaliyetlerinin fiyat etkilerinden arındırılmış kısa dönemli hareketlerini ölçmek amacıyla oluşturulan Hizmet Üretim Endeksi, 2024 yılı kasım ayında aylık bazda %0,2 oranında azalırken bir önceki yılın aynı ayına göre ise %0,9 oranında arttı.

Hizmet Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

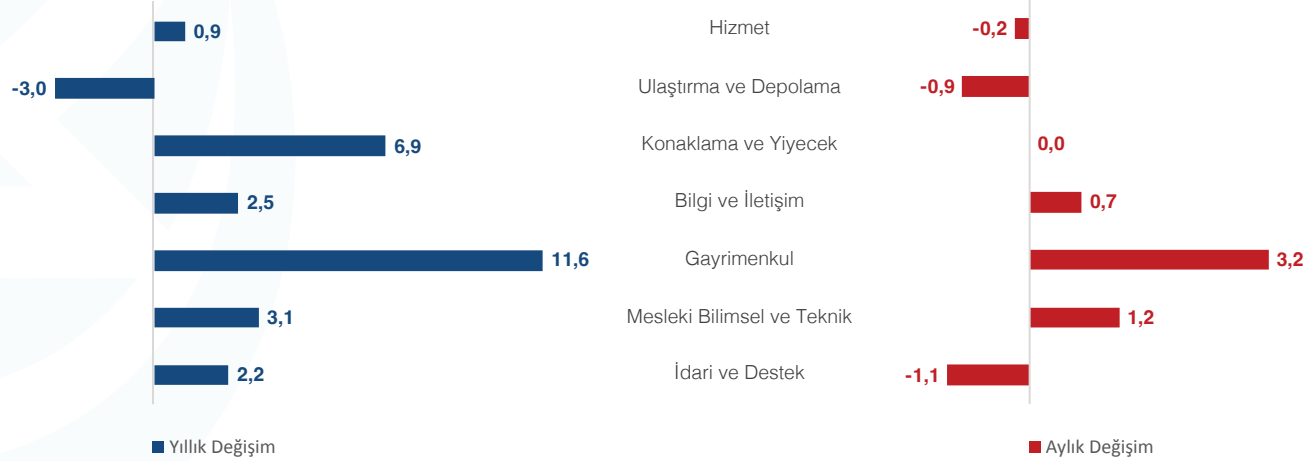
Kaynak: TÜİK

“**Hizmet Üretim Endeksi;** hizmet sektöründe belirli bir dönemde üretilen çıktı hacminin, aynı sektörde belirli bir temel yılda üretilen çıktı hacmine oranı olarak tanımlanmaktadır.”

“Kasım Ayında Zirvenin Sahibi Gayrimenkul”

Hizmet üretim endeksi faaliyet gruplarına göre hem aylık hem de yıllık bazda en büyük artış gayrimenkul grubunda gerçekleşti. Kasım ayında bir önceki aya göre %3,2 oranında artış kaydeden gayrimenkul grubu, yıllık bazda ise %11,6 oranında artış gösterdi.

Hizmet Üretim Endeksi Aylık ve Yıllık Değişim Oranları (%), Kasım 2024

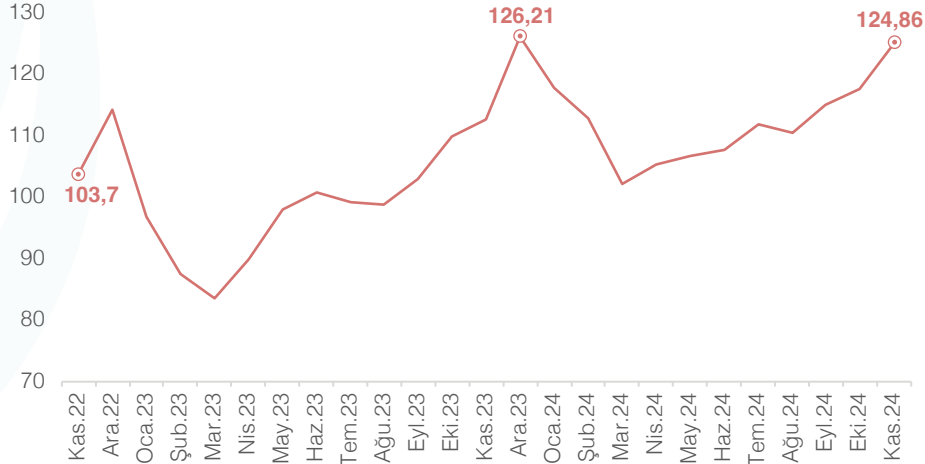
Kaynak: TÜİK

“İnşaat Üretiminde Yıllık %10,8’lik Artış”

İnşaat üretim endeksi, 2024 yılı Kasım ayında aylık bazda %3,2, yıllık bazda %10,8 arttı. Alt sektörler incelendiğinde bina inşaatı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %14,3, bina dışı yapıların inşaatı sektörünün endeksi %8,3 ve özel inşaat faaliyetleri sektörü endeksi %0,9 artış gösterdi.

Aylık bazda değişimler incelendiğinde ise bina inşaatı sektörü endeksi %3,7, bina dışı yapıların inşaatı sektörü endeksi %1,4 ve özel inşaat faaliyetleri sektörü endeksi %2,9 oranında artış kaydetti.

İnşaat Üretim Endeksi, Kasım 2024

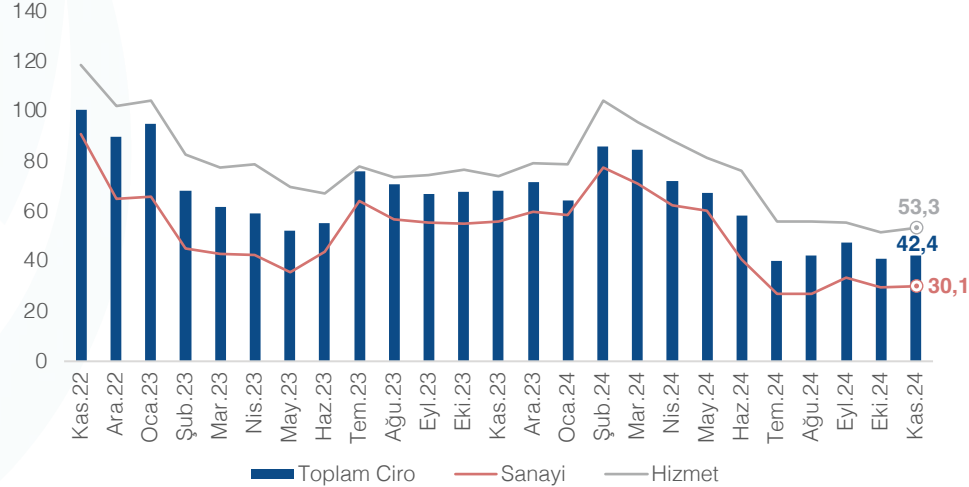

Kaynak: TÜİK

“Toplam Ciroda Yıllık %42,4 Artış Yaşandı”

Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörlerini kapsayan toplam ciro endeksi kasım ayında bir önceki aya göre %2,6 oranında artarken bir önceki yılın aynı ayına göre %42,4 oranında artış kaydetti. Toplam cironun alt kırılımlarına bakıldığında yıllık bazda inşaat ciro endeksinde %55,9, hizmet ciro endeksinde %53,3, ticaret ciro endeksinde %44,6 ve sanayi sektörü ciro endeksinde ise %30,1 oranlarında artış görüldü.

Ciro Endeksleri Yıllık Değişim Oranları (%)

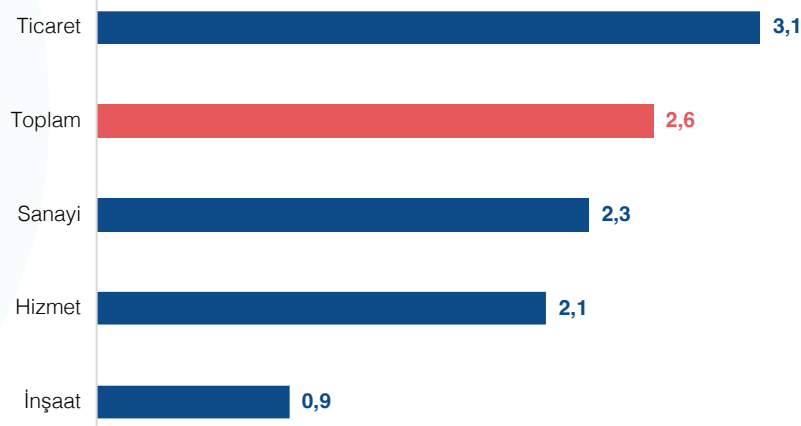

Kaynak: TÜİK

“Ticaret Sektöründe Aylık %3,1’lik Yükseliş”

Kasım ayına ait toplam cironun alt detayları incelendiğinde aylık bazda en yüksek artış %3,1 ile ticaret sektörü ciro endeksinde gerçekleşirken inşaat sektörü ciro endeksinde ise 0,9 oranında sınırlı bir artış yaşandı.

Toplam Ciro Aylık Değişim Oranları (%), Kasım 2024

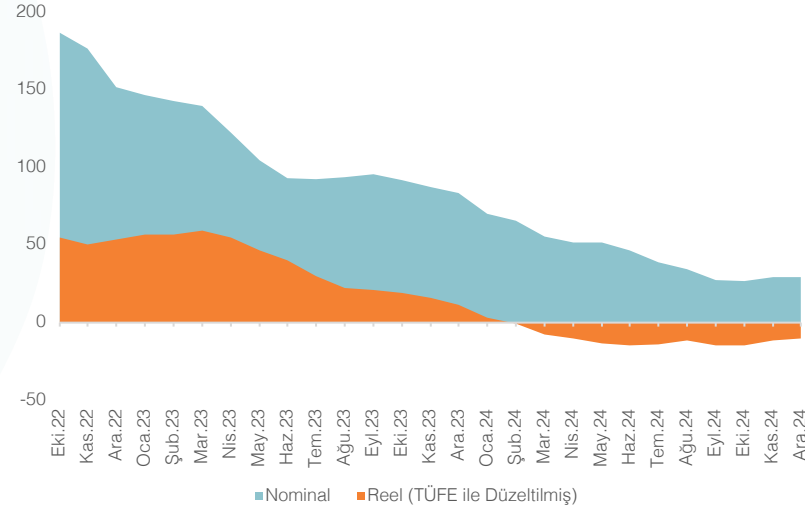

Kaynak: TÜİK

“Konut Fiyat Endeksinde Yıllık %29,4 Artış”

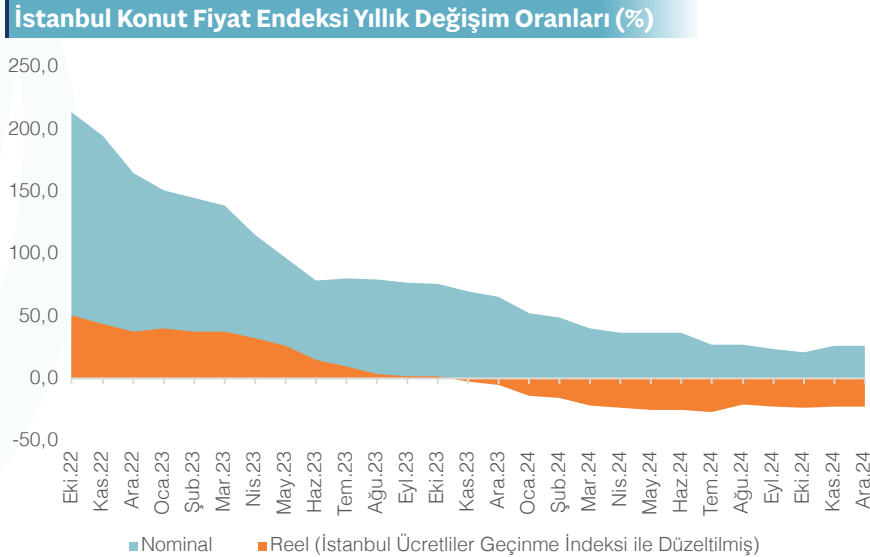
Konut fiyat endeksi (KFE) aralık ayında bir önceki aya göre %2,0, bir önceki yılın aynı ayına göre nominal olarak %29,4 oranında artış gösterdi. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile düzeltilmiş KFE’ye göre reel olarak konut fiyatları bir önceki yılın aynı ayına göre %10,4 oranında azaldı. Ankara ve İzmir’in konut fiyatlarında ise yıllık nominal değişimler sırasıyla %34,4 ve %25,2 oranlarında artış şeklinde gerçekleşti.

Konut Fiyat Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

“İstanbul Konut Fiyat Endeksinde Yıllık %26,3 Artış”

İstanbul konut fiyat endeksi aralık ayında bir önceki aya göre %2,1, bir önceki yılın aynı ayına göre nominal olarak %26,3 oranında artış gösterdi. İTO Ücretliler Geçinme Endeksi ile düzeltilmiş KFE'ye göre İstanbul'da reel konut fiyatları yıllık %22,8 oranında azaldı.

Kaynak: TCMB, İTO

“Sanayideki Ücretli Çalışan Sayısı Yıllık Bazda Azalmaya Devam Ediyor”

Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı, bir önceki yılın ekim ayına göre %2,9 artışla 15 milyon 741 bin 665 kişi olarak gerçekleşti. Sektör bazında incelendiğinde inşaat sektöründe %6,3 ve ticaret-hizmet sektöründe %4,3 oranında artış görülürken sanayi sektöründe ücretli çalışan sayısı %0,7 oranında azalmaya devam etti.

Aylık bazda ise ücretli çalışan sayısı bir önceki aya göre %0,3 oranında arttı. Buna göre sektörel kırılımlarda en yüksek artış %1,1 oranı ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde oldu. Öte yandan en çok azalış kaydeden sektörler arasında madencilik ve taş ocakçılığı(-0,3) ve imalat (-0,1) yer alırken ilgili ayda sanayi sektöründe değişim gözlenmedi.

Ücretli Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı, Kasım 2024

Sektörler (Bin Kişi)	Kasım 2024	Kasım 2023	Yıllık Fark	Yıllık Değişim (%)
Toplam (Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler)	15.741.665	15.301.629	440.036	2,9
Sanayi	5.011.210	5.047.924	-36.714	-0,7
Madencilik ve taş ocakçılığı	141.629	141.958	-329	-0,2
İmalat	4.662.789	4.701.720	-38.931	-0,8
Elektrik, gaz, buhar	139.953	137.619	2.334	1,7
Su temini; kanalizasyon	66.839	66.627	212	0,3
İnşaat	1.878.524	1.767.312	111.212	6,3
Ticaret ve hizmetler	8.851.931	8.486.393	365.538	4,3
Ticaret	3.407.857	3.294.081	113.776	3,5
Ulaştırma ve depolama	1.265.078	1.201.383	63.695	5,3
Konaklama ve yiyecek	1.244.095	1.143.676	100.419	8,8
Bilgi ve iletişim	295.441	289.273	6.168	2,1
Finans ve sigorta faaliyetleri	345.653	334.706	10.947	3,3
Gayrimenkul	124.162	121.205	2.957	2,4
Mesleki, bilimsel ve teknik	673.368	656.347	17.021	2,6
İdari ve destek	1.496.277	1.445.722	50.555	3,5

Kaynak: TÜİK

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr